

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

MKUTANO WA SABA

YATOKANAYO NA KIKAO CHA THELATHINI NA SABA

30 MEI, 2017

MKUTANO WA SABA

KIKAO CHA THELATHINI NA SABA TAREHE 30 MEI, 2017

I. DUA:

Saa 3.00 Asubuhi na Mhe. Najma Murtaza Giga (Mwenyekiti) alisoma Dua na kuongoza Kikao cha Bunge.

Makatibu mezani:

1. Ndugu Laurence Makigi
2. Ndugu Joshua Chamwela

II. HATI ZA KUWASILISHA MEZANI

- (i) Mhe. Susan Alphonse Kolimba aliwasilisha Mezani Taarifa ya Mwaka ya Hesabu za Kituo cha Mikutano cha Arusha kwa Mwaka wa Fedha 2015/2016.
- (ii) Mhe. Ashatu Kachwamba Kijaji aliwasilisha mezani Hotuba ya Bajeti ya Wizara ya Fedha kwa Mwaka wa Fedha 2017/2018.
- (iii) Mhe. Martha Jachu Umbulla aliwasilisha Mezani Taarifa YA Kamati ya Bajeti kuhusu utekelezaji wa Majukumu ya Wizara ya Fedha na Mipango kwa Mwaka wa Fedha 2017/2018.
- (iv) Mhe. David Ernest Silinde aliwasilisha mezani Taarifa ya Upinzani kuhusu Bajeti ya Wizara ya Fedha na Mipango kwa Mwaka wa Fedha 2017/2018.

III. MASWALI

OFISI YA RAIS (UTUMISHI NA UTAWALA BORA)

Swali Na. 298: Mhe. Fredy Atupele Mwakibete

Nyongeza: Mhe. Fredy Atupele Mwakibete
Mhe. Sebastian Simon Kapufi
Mhe. Pauline Philip Gekul

**WIZARA YA AFYA, MAENDELEO YA JAMII, JINSIA, WAZEE NA
WATOTO**

Swali Na. 299: Mhe. Faida Mohammed Bakar

Nyongeza: Mhe. Faida Mohammed Bakar
Mhe. Amina Saleh Mollel
Mhe. Nape Moses Nnauye
Mhe. Khatib Said Haji

**WIZARA YA MAMBO YA NJE NA USHIRIKIANO WA AFRIKA
MASHARIKI**

Swali Na. 300: Mhe. Ally Saleh Ally

Nyongeza: Mhe. Ally Saleh Ally
Mhe. Kasuku Samson Bilago

WIZARA YA MALIASILI NA UTALII

Swali Na. 301: Mhe. Zacharia Paulo Issaay

Nyongeza: Mhe. Zacharia Paulo Issaay
Mhe. Cecilia Daniel Paresso
Mhe. Innocent Lugha Bashwengwa

WIZARA YA VIWANDA, BIASHARA NA UWEKEZAJI

Swali Na. 302: Mhe. Lucia Michael Mlowe

Nyongeza: Mhe. Lucia Michael Mlowe
Mhe. Rhoda Edward Kunchela
Mhe. Abdallah Rashid Shangazi

WIZARA YA MAMBO YA NDANI YA NCHI

Swali Na. 303: Mhe. Lameck Okambo Airo (liliulizwa na Mhe. Kiteto Zawadi Koshuma)

Nyongeza: Mhe. Kiteto Zawadi Koshuma
Mhe. Joseph Roman Selasini
Mhe. Mohamed Ally Keissy

Swali Na. 304: Mhe. Mattar Ali Salum

Nyongeza: Mhe. Mattar Ali Salum

WIZARA YA MAJI NA UMWAGILIAJI

Swali Na. 305: Mhe. Mwita Mwikabe Waitara

Nyongeza: Mhe. Mwita Mwikabe Waitara

Swali Na. 306: Mhe. Mbaraka Kitwana Dau

Nyongeza: Mhe. Mbaraka Kitwana Dau

IV. MATANGAZO

- Wageni mbalimbali waliokuwepo Bungeni walitambulishwa.
- Ibada ya Wakristo wa CCT itakuwepo leo.

MIONGOZO:

1. Mhe. Faida Mohammed Bakari alitumia Kanuni ya 68 (7) na 46 (1) kuomba mwongozo kwamba swali lake nyongeza halikujibiwa na Mwanasheria Mkuu wa Serikali.

Kiti kilitoa uamuzi kuwa majibu yatolewe hata hiyo Serikali ni moja na majibu yanaweza kutolewa na Waziri yoyote au Mwanasheria Mkuu wa Serikali.

2. Mhe. Godbless Jonathan Lema aliomba mwongozo na kuuliza kwa nini michango ya Wabunge inakaririwa sana na kuondoa sehemu muhimu za maneno waliyochangia.

Kiti kilitoa uamuzi kwamba suala hilo litaangaliwa ili kubaini ukweli wake.

3. Mhe. Mwita Mwikwabe Waitara aliomba Mwongozo kwamba Serikali haijajibu maswali yake na kwamba aletewe majibu ya maswali yake.

Kiti kilitoa uamuzi kwa Serikali iangalie suala hilo.

4. Mhe. Julius Kalanga Laizer aliomba mwongozo kuhusu TANAPA kutoa fidia kwa wananchi kutokana na wananchi kuathirika na wanyama.

Serikali ilitoa ufafanuzi kuwa jambo hilo linafanyiwa kazi.

5. Mhe. Goodluck Asaph Mlinga aliomba kuulizia juu ya Taarifa kwamba Nchi ya DRC (Congo) haina Serikali.

Kiti kilieleza kuwa suala hilo litafuatiliwa na kama itaoneka halipo maneno hayo yafutwe.

V. HOJA ZA SERIKALI

- Mhe. Dkt. Philip Isder Mpango, Waziri wa Fedha na Mipango alisoma Hotuba ya Bajeti ya Wizara yake na kutoa Hoja ya kuliomba Bunge likubali kujadili na kupitisha Bajeti hiyo;
- Mhe. Josephat Sinkamba Kandege Makamu Mwenyekiti wa Kamati ya Bajeti alisoma Taarifa ya Kamati hiyo kuhusu Bajeti ya Wizara ya Fedha na Mipango kwa Mwaka wa Fedha 2017/2018;
- Mhe. David Ernest Silinde, Msemaji wa Kambi ya Upinzani wa Wizara ya Fedha na Mipango alisoma Taarifa ya Upinzani kuhusu Bajeti ya Wizara hiyo kwa Mwaka wa Fedha 2017/2018.

Baada ya Mawasilisho hayo uchangiaji wa Jumla ulianza na Wabunge wafuatao walichangia:-

(1)	Mhe. Godbless Jonathan Lema	-	CHADEMA
(2)	Mhe. Peter Joseph Serukamba	-	CCM
(3)	Mhe. George Malima Lubeleje	-	CCM
(4)	Mhe. Paulo Zacharia Issaay	-	CCM
(5)	Mhe. Joseph Roman Selasini	-	CHADEMA
(6)	Mhe. Wilfred Muganyizi Lwakatare	-	CHADEMA

- Mwongozo wa Mhe. Godbless Lema ulitolewa.

VI. KUSITISHA BUNGE

Saa 7.00 mchana Mwenyekiti alisitisha Bunge hadi saa 10.00 Jioni.

VII. BUNGE KUREJEA

Saa 10.00 jioni Bunge lilirudia Mjadala wa Hoja ya Waziri wa Fedha na Mipango uliendelea kama ifuatavyo:-

(7)	Mhe. Ali Salim Khamis	-	CUF
(8)	Mhe. John Elias Kwandikwa	-	CCM

(9)	Mhe. Ajali Rashid Akbar	-	CCM
(10)	Mhe. Sebastian Simon Kapufi	-	CCM
(11)	Mhe. Ruth Hiyob Molel	-	CHADEMA
(12)	Mhe. Yahaya Omary Massare	-	CCM
(13)	Mhe. Abdallah Dadi Chikota	-	CCM
(14)	Mhe. Kiteto Zawadi Koshuma	-	CCM
(15)	Mhe. Mussa Bakari Mbarouk	-	CUF
(16)	Mhe. Richard Philip Mbogo	-	CCM
(17)	Mhe. Oran Manase Njeza	-	CCM
(18)	Mhe. Shally Joseph Raymond	-	CCM
(19)	Mhe. Ali Hassan Omary King	-	CCM

VIII. KUAHIRISHA SHUGHULI ZA BUNGE

Mwenyekiti alihirisha Bunge hadi siku ya Jumatano tarehe 31/5/2017 saa 3.00 asubuhi.